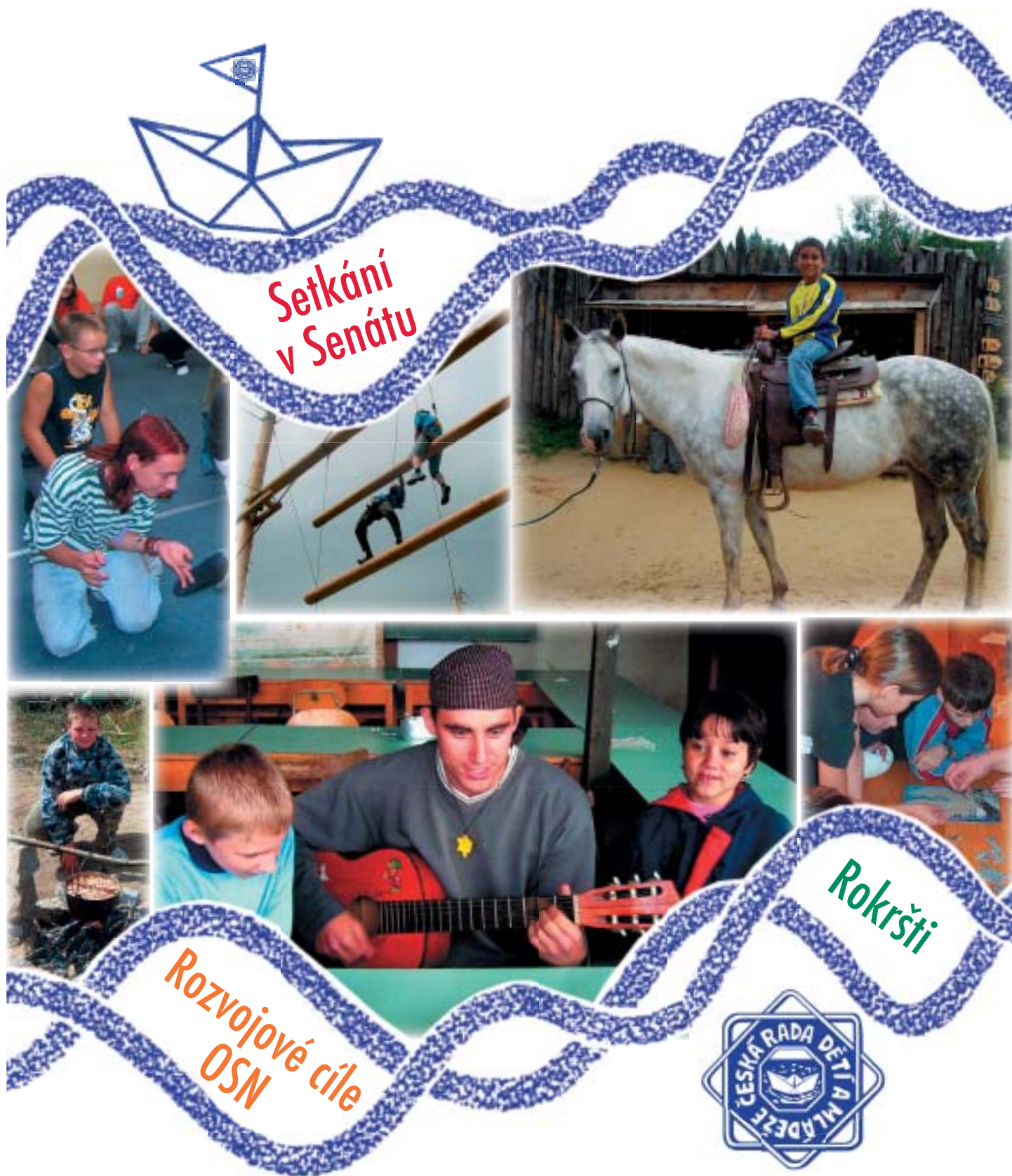
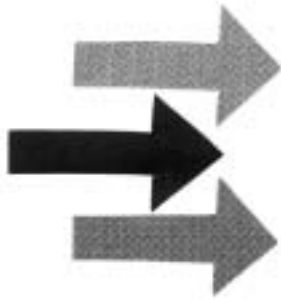

ARCHA

1
2006

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Barvoslepy svět

Děti černé, žluté, bílé – každé v jiném světadíle... první věc, která mě napadne při zkratce OSN. Popěvek písničky ze základní školy. Stojíme v rozlehlé aule a snažíme se všechny maminky oslnit svými hlásky. Nikoho ani nenapadne myslet na to, že všechny děti nejsou šťastné, že všechny děti nemají své mámy a že všechny děti nemají čas právě Té Svě Mámě zazpívat. To je strašně složitá věc, představit si něco, co je od nás tak daleko, co nás mívá

na tisíce kilometrů, co se nás netýká. Jenže to není samozřejmě pravda! Skutečností je, že v jiném díle světa stojí malé děti s puškou v ruce. Skutečností také je, že v jiném díle světa není dětem zajištěno ani minimální vzdělání. Skutečností je i to, že v jiném díle světa existují extrémní formy dětského vykořisťování. Skutečností stále zůstává, že v našem světě umírají miliony dětí.

zjistíte, že (cituji první větu z jejich webu – místem, kde hledat více informací, je www.osn.cz): *jedním ze základních poslání Organizace spojených národů a stěžejní součástí jejího mandátu je udržování mezinárodního míru a bezpečnosti.* Můj článek tedy není o našem Oříškovi (ono se jméno Rashid špatně vyslovuje, dokonce i složitěji píše), ale o pomoci. Pro mě slova *mír a bezpečnost* nabývají úplně jiné hodnoty, když si představím, že by přestala být samozřejmostí. Nikdy nepochopím slovo *válka*, přesněji řečeno – slovo *válka* je pro mě vůbec nepochopitelné. OSN se dále snaží řešit lidská práva, humanitární otázky, mezinárodní právo, ekonomický a sociální rozvoj a další, tolik důležité, na tisíce kilometrů vzdálené skutečnosti. Jen si pěkně klikněte na jejich odkaz.

Jako člověk, který občas pošle pohled ušmudlanému klukovi za moře, jako čtenář několika moudrých stránek přes net, jako máma a v neposlední řadě jako zpěvák-amatér si dovoluji tvrdit: Usměvavé děti by měly být samozřejmostí na celém světě – a je úplně jedno zda jsou černé, žluté nebo bílé...

Marie Molková - Hromča,
ilustrační foto Robin Ujfalúši

Témata Archy 2006

1. **Rozvojové cíle tisíciletí OSN a sdružení dětí a mládeže**
2. **Postavení dobrovolníků ve sdruženích**
3. **Děti, mladiství a právní prostředí**
4. **Bambiriáda 2006 (dvojčíslo)**
5. **Jaké byly prázdniny**
6. **Participace – výchova k zájmu o veřejné dění**
7. **Legislativa v mimoškolní výchově**
8. **Mladí lidé a ochrana přírodního a kulturního dědictví**

Uzávěrky příspěvků

číslo 1	7. ledna
číslo 2	28. února
číslo 3	31. března
číslo 4	9. června
číslo 5	11. srpna
číslo 6	8. září
číslo 7	9. října
číslo 8	10. listopadu

Asi krutý úvod, jenže já prostě nevím, jak ta líbivá písnička pokračovala...

Před dvěma roky jsme se rozhodovali (ostatně jako několik předešlých prosincových večerů), co potřebného, důležitého, levného a vtipného koupit k Vánocům. Vše potřebné si každý opatří sám. Nic skutečně důležitého se za peníze koupit nedá, levné věci nesplnily naše představy. No, a hodnotu vtipnosti máme každý někde jinde. Takže jsme 23. prosince (čili za pět minut dvanáct)... „adoptovali“ pro celou mnohočlennou rodinu chlapečka z Ugandy. Normálního kluka, který chtěl chodit do školy, a nemohl. Teď ale nevím, zda je to zcela normální stav u desetiletého dítěte...? Nechtěli jsme se mu připlést do života a zahrát si na náhradní rodinu. Spíš přiložit pomocnou ruku tam, kde je to skutečně potřeba. Udělat něco, co udělat můžeme. Koneckonců se nám i povedl původní záměr – mít pro celý náš klan dárek. Potřebný, důležitý, a při vzpomínce na některé výrazy obličejů mohu říci, že i vtipný...

Pokud se začnete zajímat více o výše uvedenou zkratku OSN

Zpravodaj ČRD M o výchově
a využití volného času dětí a mládeže

ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/AB, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno
Českou poštou, s.p., odštepný závod Přepřava,
č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer - vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@adam.cz
IČO: 68379439

Grafická úprava a sazba Vojta Sobek
Tiskne TG TISK s.r.o. Lanškroun
Fotografie z archivů členských sdružení ČRD M
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF
Vychází 8 x za rok

Toto číslo vyšlo v únoru 2006
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není určena k prodeji.

Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF najdete na adrese <http://www.crdm.cz/archa>
Foto na přední obálce: RADAMOK, Společenství Romů na Moravě, sdružení Rubín, Dětské umělecké studio Milevska a Rokřští.

Foto na zadní obálce: archiv Josefa Smýkala, INEX-SDA, Radka Páleníková, Rokřští, Jiří Majer a A-TOM.

Činnost dětských sdružení není doceněna

Rozhovor s poslancem Josefem Smýkalem, předsedou Podvýboru pro mládež sněmovního Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu

Jaké společenské vážnosti se podle Vašeho názoru v současné době dostává neziskovým organizacím, v nichž se dobrovolníci ve svém volném čase věnují dětem a mládeži a jejich mimoškolní výchově?

Hned v úvodu musím říci, že si velmi vážím činnosti neziskových organizací v péči o mládež, děti a využívání volného času, rozvoje, talentu, umu, nadání i tradic. Při formování jejich stylu života, vztahu v kolektivu... a mohl bych pokračovat. A musím přiznat, že si nedovedu představit, že by tyto organizace neexistovaly či omezily svou činnost. Patří jim za vše, co dělají, velké poděkování, ale i obdiv. Bohužel musím konstatovat, že se jim společenské vážnosti vždy nedostává, nebo alespoň ne takové, jakou by si zasloužily dle mých představ, čímž mám na mysli uznání a podporu. Někdy jde i o jejich znevažování či zlehčování. Dle mého názoru není doceněna jejich činnost.

Jakou váhu těmto spolkům, potažmo České radě dětí a mládeže, která zastřešuje bezmála sto z nich (resp. 200 000 individuálních členů), přikládáte Vy osobně?

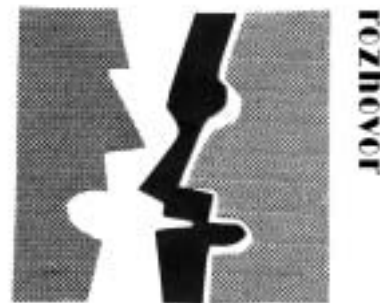
Velkou. A myslím si, že je potřebné je podporovat všemi dostupnými prostředky. Ať již politickými, materiálními a personálními nebo kvalitní legislativou, chcete-li i přípravou kádrů. Velmi si vážím dobrovolníků, kteří se na úkor svého volného času, převážně zdarma, často na své náklady a se zodpovědností zúčastňují akcí, připravují program, mnohdy nahrazují i roli rodičů, školy. A to třeba i na úkor své rodiny. A tady si myslím, že bychom měli najít cestu či formy, prostředky k poděkování, ale i ocenění. Finance nebo

legislativu nevyjímaje. I s vědomím, že jsou to dobrovolníci, což je jejich poslání a také i osobní rozhodnutí. Česká rada dětí a mládeže odvádí dobrou práci, její činnost je potřebná. Uměl bych si však představit, že by ji bylo více slyšet, vidět, včetně návrhů k MŠMT, v legislativě. Třeba přes poslance. Je to reprezentant velké masy lidí, kteří dělají záslužnou práci pro společnost, a ČRDM by měla mít odpovídající váhu, úlohu, chcete-li respekt a podporu. To platí i ve vztahu ke Komoře jako poradnímu orgánu ministra.

Jste jedním z lidí, kteří se na parlamentní půdě problematice dětí a mládeže systematicky věnují. Můžete uvést několik příkladů z poslední doby, které byste označil slovem „úspěch“?

Svou práci nedělám pro osobní úspěchy. Ve funkci předsedy

podvýboru pro mládež, kde jsem více než jeden rok, jsme ukončili činnost respektive likvidaci Fondu dětí a mládeže. Určitě ne podle mých představ; nejsem s tím, jak to vše dopadlo, spokojen. Mám k tomu výsledku velké výhrady včetně předávání objektů těm, kteří to nejvíce potřebují. Osobně si myslím, že otázka, jak naložit s majetkem po bývalém SSM a PO SSM, byla špatně řešena, dovolím si říci, že i zpackána, již v letech 1990-92, a že došlo k velkým chybám a ztrátám. Za poslední dva roky, co jsem takzvaně u toho, se dalo napravit už málo. Věřím však, že i ten pokračující proces s majetkem, kdy různé žaloby, řízení a podobně – i po mých interpelacích – řeší ministerstvo financí, bude kladně dořešen.

Těší mě, že se zlepšila komunikace s představiteli ČRDM, jak co do četnosti, tak obsahu. V mém případě – a to se omlouvám ostatním, a není to záměrné – jde nejvíc o spolupráci s FoSem (Folklorní sdružení ČR, pozn. red.).

Hodně se zajímám o střediska volného času dětí a mládeže v součinnosti s neziskovými organizacemi. Musíme nastolovat témata, například jak dál, jak zlepšit a zkvalitnit součinnost s MŠMT, s parlamentem; jde také o využívání zdrojů v rámci EU, o spolupráci s organizacemi v Evropě, o úlohu a vztah krajů, regionů, měst a obcí k neziskovým organizacím.

Proč podle Vás letos neuspěl Váš návrh ze sněmovního Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, a proč se tedy sdružení dětí a mládež nedočkala navýšení ve „své“ rozpočtové kapitole o kýžených 50 milionů korun, které byly „ve hře“?

Osobně je mi to velmi líto. Jsem si vědom, že peněz nebude nikdy dost, ale kam jinam by měly být směřovány než k dětem a mládeži, jejich tvořivosti, vývoji? Jsou to peníze pro budoucnost, do lidských zdrojů, velmi potřebné. Že to neprošlo – bylo to asi nedomyšlené, nedostatečné, nedostatečně předjednané. Musíme v dalším období, pokud budu zvolen, tomu věnovat větší pozornost, přípravu, chcete-li i větší lobby, argumentaci, vše dokladovat fakty, argumenty. Více vtáhnout do přípravy rozpočtu ministra školství a financí, odpovídající funkcionáře napříč celým politickým spektrem. A včas.

Co si myslíte o některých současných snáhách o decentralizaci dotačních prostředků na kraje?

Já osobně tyto snahy odmítám. Pokládám je za nesprávné a nesystémové. Mohlo by to mít i negativní dopad do činnosti některých neziskových organizací. Dobrý „hospodář“ – mám na mysli vedení neziskových organizací, a věřím, že takových je většina – který má kvalitní přehled o potřebách a činnosti,

si pořádek, přerozdělení a zpětnou vazbu, kontrolu efektivnosti vynaložených prostředků udělá sám a dobře. Tím nechci říci, že by kraje, ale i města a obce neměly vstupovat do tvorby zdrojů, podpory neziskových organizací, i dle specifík regionů. Ba naopak.

Jaký názor zastáváte, pokud jde o daňové asignace? Myslíte si, že by jejich zavedení mohlo být dětským a mládežnickým spolkům prospěšné?

Určitě ano, a věřím, že se to i v souladu s programem ČSSD podaří prosadit. Ale bude to vše nutné domyslet, připravit legislativně, stanovit jasná pravidla včetně zpětné kontroly. Zvážit i dopad do státního rozpočtu. Ale prospěšné by to dle mého názoru pro dětské a mládežnické organizace určitě bylo.

Lidé, kteří se ve svém volném čase věnují v rámci „svých“ sdružení mimoškolní výchově mladé generace, nespokojeně poukazují na fakt, že nejsou z hlediska platné právní úpravy považováni za dobrovolníky. Aby totiž bylo v tomto ohledu liteře zákona účinně zadost, příjemcem jejich práce by musela být jiná než jejich „vysílající“ organizace. Jinými slovy: pionýr by tedy měl vést kupříkladu salesiánskou mládež, salesián zase třeba zálesáky a zálesák by měl mít v kroužcích malých debružárů na starosti jejich fyzikální a chemické pokusy... Co Vy na to?

Jsem zákonodárcem a měl bych reagovat na podněty občanů, institucí. Tedy i vaše. Nabízím opětovné otevření této otázky, problému, který vás – nás trápí. Bude třeba zít k jednacímu stolu zástupce MŠMT, ministerstva financí, legislativce, zástupce ČRD, připravit a předložit argumenty. A pokud mohu, chci i touto formou vás, zástupce ČRD, požádat o komplexní návrh jako podklad k diskusi – a to další budu iniciovat.

Rok 2006 bude rokem, který vzhledem k připravovaným trojím volbám (do Poslanecké sněmovny se bude volit na jaře, ke komunálním a senátním volbám půjdou lidé na podzim) někdy politici a média označují jako super-volební. Co „super“ by podle Vás případné vítězství sociální demokracie v tomto politickém klání přineslo dětským a mládežnickým sdružením?

Volby budou skutečně významné a bylo by dobré, aby co nejvíce lidí k nim přišlo. Lidé rozhodují o budoucnosti, tedy i o dětech a mládeži. ČSSD oceňuje a je si vědoma důležitosti práce neziskových organizací, a také jejich podpory. Rovněž plánované zdroje a rozvojové programy například z EU v letech 2007-2013 na to pamatují. Děti, mládež, kultura a sport patří k prioritám ČSSD. Chceme mimo jiné výrazně zvýšit výdaje na tuto oblast. Věřím v lepší součinnost, informovanost, spolupráci, programy podpory včetně finančních, zlepšení legislativního zázemí... a mohl bych pokračovat. Nevím jestli je to pro vás „super“, ale jsou to určité kroky k pozitivnímu vývoji. Vše je v lidech. A já k tomu chci osobně přispět. Jsem optimista.

Ptali se Tomáš Novotný a Jiří Majer, foto archiv Josefa Smýkala

Víkend pro Pálavu

Všechny oddíly, družiny, kluby a kroužky, kmeny a smečky, party a další dětské kolektivy zveme na setkání v přírodě, na jarní víkend 24. - 26. 3. 2006 k nám do Mikulova a na Pálavu. Nebudeme si jen hrát, ale hlavně pomáhat jarní pálavské přírodě, sázet stromky, uklízet odpadky, vyhánět ovce na pastvu, opravovat chodníky a turistické stezky, připravovat rezervace na sezónu a přivázy turistů.

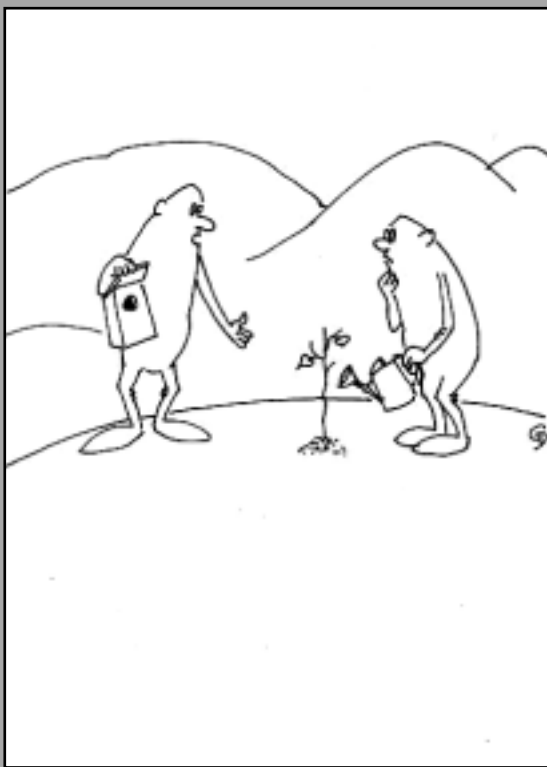
Pálava totiž letos slaví 30. narozeniny a lepší dárek pálavské přírodě nás prostě nenapadl. Navíc víme, že pokud tu chceme oddané malé pracanty, kteří si s nadšením zasadí strom a pochovají ovečku v náručí, pak se musíme obrátit na dětské organizace. Ty už tradičně tolik proklamovanou ekologickou výchovu dělají opravdu dobře a s hmatatelnými výsledky. Nejraději bychom tu viděli směsku oddílů z různých dětských organizací.

Za práci pro Pálavu vás zdarma ubytujeme, nakrmíme a dopravíme v rámci brigády po celé CHKO. Navíc vás čekají malá i větší překvapení, hra po Mikulově, návštěva ekocentra...

Netradiční setkání oddílů napříč dětskými organizacemi pro vás a vaše děti nachystalo Centrum ekologické výchovy Pálava, Správa Chráněné krajinné oblasti Pálava a Zeměpisná společnost Morava.

Zájemci si mohou místo rezervovat na telefonu: 519 513 399, 775 740 221 nebo e-mailem na kriz@palava.cz. Celá akce je připravena pro max. 60 zájemců, proto se hlase co nejrychleji.

Martin Kríž

kresba Dušan Grombířik

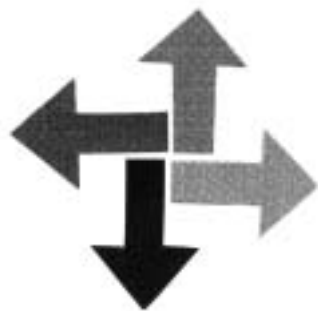
RMS má nového predsedu

Prvý decembrový víkend sa v Bratislave uskutočnilo 30. Valné zhromaždenie Rady mládeže Slovenska. Zaoberalo sa zmenou Stanov RMS, plánom činnosti a rozpočtom na rok 2006. Nové Stanovy RMS otvárajú členstvo aj iným formám organizácií, napríklad pozorovateľom sa môže stať aj nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby alebo organizácia, ktorá nie je priamo detská alebo mládežnícka, ale obsahuje vo svojich štruktúrach aj tuto zložku. Zmeny smerujú tiež k otvoreniu sa RMS združeniam s menším územným pokrytím či menšou členskou základňou. Za nového predsedu bol zvolený **Ján Gombala**. Vo svojom motivačnom liste okrem iného uviedol, že vo vzťahu k členským organizáciám chce presadzovať čo najväčšie zjednodušenie materiálov predkladaných na ministerstvo školstva a tým odbremenenie dobrovoľníkov v regiónoch od zbytočnej administratívy. „Získaný čas budú môcť venovať napredovaniu práce s mládežou.“

Valné zhromaždenie tiež rozhodlo o prijatí Združenia mariánskej mládeže za člena a Združenia mladých Rómov za pozorovateľa.

Blížšie informácie o RMS: www.mladez.sk

(Zdroj: ZOOM-M, zaošorené na mladých. Časopis o mládežníckej politike, č. 6/2005)

Zamieneno jinnam

30 dní pro neziskový sektor v říjnu

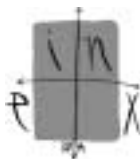
Tradiční mediální a informační kampaň *30 dní pro neziskový sektor*, jejímž cílem je propagovat neziskové organizace ve všech regionech ČR, se po své osmileté historii přesouvá z měsíce února na říjen. Organizátory vedla k tomuto kroku zejména snaha ještě intenzivněji podporovat individuální a firemní dárcovství. A právě podzim je k informování o činnosti neziskových organizací a k oslovení potenciálních dárců vhodným obdobím. Základním kamenem říjnové kampaně bude daňová kalkulačka schopná vypočítat „ideální“ dar neziskové organizaci, který dané firmě či fyzické osobě umožní využít stávající legislativy a snížit si daňový základ. Daňová kalkulačka bude přístupná široké veřejnosti na internetových stránkách www.neziskovky.cz.

Marek Šedivý, ředitel Informačního centra neziskových organizací, které kampaň každoročně pořádá, ke změně termínu akce říká: „Význam individuálního i firemního dárcovství stále roste a ovlivnit potenciální dárcy, kteří by pravidelně přispívali na činnost vybraných neziskových organizací, je stále těžší. Podzim je z tohoto pohledu k představení práce neziskovek a motivaci k trvalému dárcovství nejlepší období v roce.“

(Z tiskové zprávy ICN)

Česko proti chudobě

Česká republika se – stejně jako dalších 190 států – zavázala splnit do roku 2015 tzv. Rozvojové cíle tisíciletí. Základních rozvojových cílů je osm, přičemž prvních sedm je zaměřeno na zlepšení životních podmínek obyvatel nejchudších zemí světa a v posledním, osmém, se zdůrazňuje nutnost vybudovat globální partnerství v oblasti rozvojové spolupráce. Význam přijetí těchto konkrétních cílů spočívá hlavně v tom, že ke spolupráci na jejich dosažení se zavázali představitelé většiny zemí světa a jedná se o konkrétní cíle, pro které jsou stanoveny měřitelné indikátory (výchozím rokem je 1990, rokem splnění pak 2015).

Akce Česko proti chudobě se snaží upozornit na problémy rozvojového světa a také na skutečnost, že k jejich řešení může přispět každý, včetně politiků, kteří přijali závazky v rámci zmíněných Rozvojových cílů. ČPCh je vedena koalici více než dvaceti českých nevládních organizací (INEX-SDA – členské sdružení ČRDM, Člověk v tísni, Glopolis, Adra, Zelený kruh a další) a je součástí širší světové akce proti chudobě. Nejedná se o akci sbírkovou, ale osvětovou, jak ostatně prozrazuje hlavní heslo kampaně „Nechceme Vaše peníze, chceme Váš hlas!“. Cílem kampaně je především oslovit a zaujmout širokou veřejnost problematikou globální chudoby, informovat a aktivizovat politické elity. Hlavními prostředky jsou webová stránka, informační letáky a veřejné akce. Stejně jako v jiných zemích se i v Česku k bo-

ji proti chudobě připojila řada známých osobností (herec Jan Kraus, zpěvák Richard Krajčo, fotbalista Milan Baroš a další).

Prozatímním vyvrcholením ČPCh byly pouliční akce 9. a 10. září 2005. Při příležitosti Mezinárodního dne bílé pásky se v Praze, Plzni, Karlových Varech, Litvínově, Mostu, Teplicích, Chomutově, Olomouci, Vsetíně a Brně otevřely informační stánky, kde každý mohl nabýt řadu poznatků, jak z letáků, tak při debatě s organizátory. V Brně, Vsetíně a dalších městech stánky doprovázelo promítání tematických dokumentů či besedy s místními politiky, v Litvínově se v rámci programu pro změnu vystřídalo několik hudebních skupin. Své sympatie lidé vyjadřovali podpisem na bílou pásku, ofrankováním pohlednice s požadavky ČPCh adresované

Na světě žije 2,2 miliardy dětí, pod hranici chudoby jich žije jedna miliarda. Každé druhé dítě na této planetě je připraveno o své dětství v důsledku chudoby – ohroženo podvýživou nebo hladem, AIDS a dalšími nemocemi.

„Jsme první generací, která se může extrémně a hloupě chudobě podívat do tváře. Máme peníze, máme léky, máme na to vědu..., ale máme dost vůle na to, abychom z chudoby opravdu učinili historii?“

Bono Vox,
konference Labour Party 2004

(www.ceskoprotichudobe.cz)

nejvyšším představitelům státu (premiéroví Jiřímu Paroubkovi, resp. prezidentu republiky Václavu Klausovi) či prostě tak, že si nechali uvázat na zápěstí konopný náramek s nápisem www.ceskoprotichudobe.cz.

Výsledná, téměř padesátimetrová bílá páska obsahující více než 3 500 podpisů putovala spolu s českým premiérem do New Yorku, kde se na půdě OSN projednávalo, jak se průběžně daří plnit závazky přijaté na stejném fóru před pěti lety. Spíše ne, můžeme po skončení zasedání valného shromáždění dodat. A zdá se, že zaběhnutý scénář „Pompézní cíle – minimální výsledky“ se opakuje. Před ČPCh (a potažmo celosvětovou kampaní) se tak rýsuje dlouhá a dost možná vysilující cesta k naplnění vytyčených cílů. Ale velmi pozitivní reakce lidí při pouličních akcích, jakož i slušný mediální ohlas, dodávají odvahy

a zároveň posílají do zemí třetího světa nadějnější zprávu o lidské nelhostejnosti.

*Marcel Ujfaluši, koordinátor ČPCh pro pražské pouliční akce
Ilustrační foto Robin Ujfaluši*

naše téma

CÍLE Organizace spojených národů

1. **Odstranit extrémní chudobu a hlad**
2. **Dosáhnout základního vzdělání pro všechny**
3. **Prosazovat rovnost pohlaví a posílit roli žen ve společnosti**
4. **Snížit dětskou úmrtnost**
5. **Zlepšit zdraví matek**
6. **Bojovat s HIV/AIDS, malárií a dalšími nemocemi**
7. **Zajistit udržitelný stav životního prostředí**
8. **Budovat světové partnerství pro rozvoj**

POŽADAVKY kampaně Česko proti chudobě

1. Zvyšovat objem oficiální rozvojové pomoci České republiky v souladu se závazky členských zemí Evropské unie na 0,34 % hrubý národní důchod do roku 2010 a na 0,7 % HND do roku 2015.
2. Zefektivnit a zprůhlednit rozvojovou spolupráci tak, aby skutečně reflektovala priority rozvojových zemí a přispívala k naplňování Rozvojových cílů tisíciletí, nikoliv aby sloužila k podpoře exportu České republiky.
3. V přijímajících zemích prosazovat odpovědnou tvorbu a uskutečňování národních programů k dosažení Rozvojových cílů tisíciletí, a to za spoluúčasti a pod demokratickou kontrolou občanské společnosti.
4. Posilovat prostřednictvím českých programů rozvojové spolupráce postavení žen v chudých zemích.
5. V maximální možné míře zbavit nejchudší země nesplacitelných dluhů, které mají u bohatých států, Mezinárodního měnového fondu, Světové banky a dalších věřitelů. Zcela zrušit veškeré nelegitimní dluhy, které vznikly bez vědomí občanů a byly použity proti jejich zájmům.
6. Zajistit spravedlivá a transparentní pravidla mezinárodního obchodu a jejich naplňování v politice vlád a mezinárodních institucí tak, aby jednostranně nevýhodňovala bohaté země.
7. Ustanovit závazná mezinárodní pravidla na ochranu veřejných služeb před takovou privatizací a liberalizací, která omezuje rozvoj.
8. Zvyšovat společenskou odpovědnost nadnárodních firem v oblasti lidských práv, ochrany životního prostředí a místního rozvoje.
9. Začít s významným a systematickým snižováním emisí oxidu uhličitého a dalších skleníkových plynů v České republice – globální změny podnebí nejvíce postihnou chudé země.
10. Ukončit dotovaný vývoz evropské zemědělské produkce pod cenou výrobních nákladů, který poškozují zemědělce v rozvojových zemích.

Nechceme Vaše peníze, ale Vás!

Získejte bílou pásku, symbol globální kampaně proti chudobě, a noste ji na ruce stejně jako to udělali Bono Vox, Brad Pitt, Ben Kingsley a další.

Podepište naše požadavky s Vaší nevládní neziskovou organizací, školou, firmou atd. – pošlete nám jméno statutárního zástupce a kontakt na Vaši organizaci.

Pomozte nám s organizací kampaně v místě, kde žijete! Jste student či učitel na základní, střední nebo vysoké škole? Dokázali byste tam zorganizovat informační akci, nástěnku, distribuci materiálů? Spolupracujete na kulturních akcích nebo koncertech? Nenašel by se prostor pro naše materiály? Nápaditosti se meze nekladou!

Staňte se dobrovolníkem kampaně – v průběhu roku se konají pouliční akce, kde chceme oslovit širokou veřejnost, pak potřebujeme na stáncích každou pomocnou ruku.

Jste novinář, umělec či podnikatel?

Působíte v nevládní organizaci, v politické sféře, v showbiznysu či v oblasti public relations? Všude tam máte určitě velkou možnost nám pomoci.

Určitě se nám ozvěte – každý smysluplný hlas, aktivita či pomocná ruka jsou vítány!

(Zdroj: www.ceskoprotichudobe.cz)

Sbírka na školu v Africe

Sbírkové akce známe všichni. Každou chvíli, zvláště na frekventovaných ulicích velkých měst, potkáváme mladé lidi s kasičkami. Jaké to ale je na druhé straně, v roli pořadatelů nebo koordinátorů sbírky? Co je na tom baví či nebaví, o čem přemýšlejí, proč tomu věnují síly? O svých úvahách i pocitech vypráví olomoucká koordinátorka Markéta Fiedlerová.

Minulé prázdniny byly pro mě hodně zvláštní. V červnu jsem si podvrtla koleno a pan doktor jen neustále oddaloval chvíli, kdy mi sundají sádku a já budu moci začít chodit jako člověk. Noha musela mít minimum pohybu, a tak jsem celé dny trávil mezi čtyřmi stěnami pokoje a obzor se mi zúžil, lidé z něho vymizeli. Velká osamocení, ale taky dost času přemýšlet a nahlédnout do sebe. A po takto přetřpěných prázdninových měsících se mě náš střediskový šéf zeptal, jestli

bych se nechtěla ujmout organizování sbírky. Předtím bych ho asi dost rázně odmítla, ale teď mi to začalo vrtat hlavou. Sádra byla dole a já si připadala mladá a plná síly a energie. A začala jsem přemýšlet, k čemu by měla má energie, mé znovuběhající nohy sloužit a jestli je možné udělat něco, co bude trvalé, nezasáhnoutelné bolavou pomijivostí, která se mě tak dotýkala v těch minulých měsících.

Jabčák nám půjčil kazetu s dokumentárními filmy a já vyhlásila „Filmovou noc“. Tedy noc strávenou sledováním příjemných filmů, popíjením vína a pojidáním dobrot. Poživačná noc. A tak jsme se pohodlně usadili v měkkých křeslech, přitukli si vínečkem a já poručila našemu videu, ať s filmem *Live Aid* provede *play*. Po chvíli nám ruce s vínem poklesly, oči přibíte k obrazovce, sledovali jsme smrt v přímém přenosu. Ten film nás zasáhl všechny. Stud za to, jak si žijeme. Bolest za lidi, kteří umírali, aniž by to někdo věděl. Ale nezůstalo u slziček, rozběhl se první ročník sbírky *Postavme*

školu v Africe... Až při druhém sledování filmu jsem si uvědomila, jak chytře je natočený, jak pracuje se stříhem atd. – to už ale svůj účel splnil. Asi po žádném dokumentárním filmu nelze chtít, aby nepoužil toho, co mu filmová řeč nabízí.

Co mě na organizování sbírky nebaví? Nebaví mě, když dostávám máily stylu „už zase ta sbírka“, nebaví mě telefonovat na úřady a žádat o povolení ke každé prkotině, nebaví mě noční strachy, že se někde něco zvrtně a lidé sezvaní na promítání filmu na náměstí budou hledět jen na poněkud okoukaný orloj, protože se nám nerozběhne céděčko nebo neseženeme dataprojektor. Nebaví mě každému zvlášť a stále znova vysvětlovat, kde si má vyzvednout kasičku a kam ji zase vrátit.

Baví mě vidět nadšení u spoluorganizátorů. Baví mě číst si esemesky, ve kterých je mi sdělováno, že „Plakátky Jsou Hotovy, Beru Si Na Starost Jejich Vytístení, Mam Je! Nakopírovat? Cus Kapuc.“ Baví mě seznamovat se s olomouckými skautiky, o jejichž existenci jsem dříve neměla potuchy, ale které teď radostně vítám při předávání kasiček výběřcím. Baví mě zamestat z olomouckého náměstí slámu napadanou z naší africké chýše. Baví mě rozmlouvat s lidmi, kteří se na náměstí přicházejí podívat na fotky. Pobavila mě paní, která mi přišla vynadat, že školu Na Hradě v Olomouci zavřeli, protože do ní chodí málo dětí, a my tady chceme stavět jakousi novou školu. Vysvětluji jí trpělivě některé paradoxy západní civilizace (že máme hodně peněz, ale málo dětí), ale paní si vede svou, má slova neslyší, a i to mě baví. Baví mě vidět lidi, kteří nám důvěrují. Vloni probíhal v době sbírky v Olomouci festival dokumentárních filmů. U naší výstavy na náměstí se zastavil jeden slovenský mladý pár, který se přijel na přehlídku podívat. Začali se domlouvat, kolika penězi by nám měli přispět. Ona chtěla dát 1000 – prý školy jsou dobrá věc, on jen 500 – cesta vlakem na Slovensko je taky dobrá věc. Ona argumentovala, že dnes nemusí obědvat, on na ni tázavě pohlédl. Ona sklopila oči a kývla na souhlas. Oběd bude, domů jedou stopem a pět set půjde na školu...

Asi mi nezáleží přímo na tom, aby vyrostla další škola. Spíš cí-

naše téma

tím povinnost využít toho, co mi bylo dáno (život v blahobytu a nějaké schopnosti). Trošku se za náš evropský přepych stydím, a tak z něho chci splatit účty. A chci je splatit Africe, která je na tom podle ostatních oblastí nejhůř. A taky cítím jako důležité, aby skautiči dělali něco pro druhé, chci, aby se tomu naučili. Podstatné pro mě není postavit další školu, ale naučit se „pomáhajícím přístupem“ ke světu. Naučit to sebe i druhé, abych to uměla pak i ve svém soukromém životě.

Foto archiv nadace Člověk v tísni
a Tomáš Slavík

Naše středisko má adoptovaného Guye z Beninu. Informace o něm jsou zde: http://www.humanisti.cz/adopce/zobrazit_dite.php3?id=30602
Od dětí vybereme dobrovolně během roku asi tak 1 000 Kč. Zbytek, tedy 5 000 pak platí vedoucí, abychom zaplatili celou adopci. Bohužel nikdo z nás není schopen si s Guyem dopisovat ve francouzštině, tak mu alespoň jednou ročně posíláme nějaké fotografie z našich akcí. On nám na oplátku zasílá nějaké obrázky, které si vystavujeme v klubovně. S organizací <http://www.humanisti.cz/> se nám spolupracuje dobře. Dostáváme pravidelné informace o veškerých jejich aktivitách na náš email.

Zdeněk Karas-Roy, skautské středisko v Chotěboři

Na počátku stála myšlenka umožnit nejobtřebnějším dětem z vybraných zemí přístup ke vzdělání v jejich přirozeném kulturním prostředí, který by jim byl bez této pomoci z finančních důvodů znemožněn.

Projekt Adopce na dálku

Jedná se totiž o děti z velmi chudých rodin nebo sirotky, jejichž rodiče či opatrovníci nemají prostředky na pokrytí základních nákladů spojených s docházkou dítěte do školy. Rodiče těchto dětí jsou navíc sami zpravidla nepracující, a nemají tudíž ke vzdělání žádný vztah. Tyto děti jsou pak od útlého věku nuceny pracovat, aby pomohly svým rodičům se zabezpečením obživy celé rodiny. Bez vzdělání je však jejich budoucnost velmi nejistá. Projekt Adopce na dálku® založila Arcidiecézní charita Praha již v roce 1993 (dnes je nosným projektem Rozvojového střediska ADCH Praha).

Pomoc takto potřebným se realizuje prostřednictvím tzv. „adoptivních rodičů“, kteří po výběru konkrétního dítěte přispívají ročně na jeho vzdělávání formou sponzorského daru. Roční poplatek se liší podle země a typu vzdělání („adopce“ dítěte v Indii činí 4 900 korun ročně, v Ugandě 7 000 korun). Tyto peníze směřují jednak do tzv. „fondu adopcí“ (70% z celkového obnosu), ze kterého se hradí veškeré náklady spojené s docházkou dítěte do školy – školné, nákup školních pomůcek, knih, sešitů, uniforem apod., a jednak do „rozvojového fondu“ (20% finančního příspěvku), který je určen na rozvojovou pomoc v oblasti, ve které dítě žije a chodí do školy. Rozvojová pomoc se zaměřuje především na podporu komunity, jejíž je dítě součástí, na osvětovou činnost v dané lokalitě, stejně jako na zvyšování kvality vzdělávání prostřednictvím

výstavby škol, internátů nebo nákupem školního vybavení. Mezi realizované projekty v této oblasti patří škola pro zdravotní sestry v indickém Honavaru, vybavení technické školy v ugandském Lugazi, stavba internátu v indickém Nelikaru či Česko-ugandská nemocnice a škola pro porodní asistentky.

V současné době projekt Adopce na dálku® pomáhá více než 13 800 dětem, především v Indii (69% všech „adoptovaných“ dětí) a Ugandě (27%), a v menší míře, avšak neméně významně, také v Litvě, Thajsku, Bělorusku a Kazachstánu. Komunikace mezi sponzorem („adoptivním“ rodičem) a dítětem probíhá formou vzájemného dopisování. „Adoptované“ dítě zasílá dopis zpravidla dvakrát ročně (některé děti navíc kreslí obrázky nebo posílají své fotografie) a po ukončení školního roku se k dopisu přikládá ještě vysvědčení.

Projekt Adopce na dálku® není určen pouze dospělým, zapojit se mohou i samy děti. Požadovanou částku dají nejlépe dohromady v rámci určité skupiny (např. školní třída, dětský oddíl, středisko, apod.), která si zvolí svého zástupce. Jedním ze způsobů, jak získat alespoň část prostředků potřebných k „adopci“, může být uspořádání výstavby obrázků již „adoptovaných“ dětí, jejich hraček a ručních výrobků či fotografií z Indie a Ugandy, které má Rozvojové středisko ADCH Praha k zapůjčení.

Více informací o této možnosti i o celém projektu najdete na webových stránkách ADCH Praha na internetové adrese www.charita-adopce.cz. Kontaktovat nás můžete také prostřednictvím telefonu na číslech 222 246 519, 224 246 573 nebo nás osobně navštívít v úředních hodinách (pondělí-čtvrtek 8,30-15,30) na adrese Londýnská 44, Praha 1.

Zapojit se můžete i vy!

Petra Vokřalová

Setkání v Senátu se poprvé zúčastnili i politici

Máte naše uznání a děkujeme vám; víme, že děláte užitečné věci – a budeme-li mít možnost, rádi vaši činnost podpoříme konkrétními kroky. Tak by se dal stručně shrnout obsah proslovů pěti politiků, kteří se 17. ledna v sídle Senátu zúčastnili zahájení výročního setkání představitelů členských sdružení České rady dětí a mládeže (ČRDM). Politická reprezentace vládních (ČSSD, KDU-ČSL) i opozičních stran (ODS, Strana Zelených) se v takovém počtu a složení objevila na tradičním setkání pořádaném ČRDM vůbec poprvé. Smyslem jejich účasti bylo přiblížit pěti desítkám přítomných, stojících v čele nejrůznějších dětských a mládežnických spolků, záměry svých stran v oblasti, která se jejich práce dotýká.

z črdm

K řečnickému pultiku v hlavním jednacím sále Valdštejnského paláce postupně přistoupili ministryně školství Petra Buzková (ČSSD), její „stínový“ kolega Waltr Bartoš a poslanec Petr Bratský (oba ODS), křesťanskodemokratická poslankyně Michaela Šojdřová a předseda Strany Zelených Martin Bursík. Vysvětlovali například, jak by jejich strany v případě volební

ho úspěchu pohlížely na snahu o decentralizaci dotací, na daňové asignace, zákon o mládeži či jaká opatření by podle nich pomohla vyřešit problém s devastovaným majetkem převedeným na některá členská sdružení ČRDM z Fondu dětí a mládeže (FDM).

„Ve vztahu státu k neziskovým organizacím jsou tři věci na prvním místě: jsou to peníze, peníze a ještě jednou peníze,“ prohlásila Petra Buzková. Jak předeslala, po více než tříletém působení ve funkci ministryně nebude po volbách již patřit k těm, kteří budou o dané sféře rozhodovat. Osobně si nicméně myslí, že státní výdaje v této oblasti by si zasloužily určité navýšení. „Jde spíš ale o to, jak budou rozdělovány,“ dodala ministryně. Petra Buzková (ve shodě s ČRDM) zásadně odmítla úvahy o přesunu důležité části dotací, které stát rozděluje na mimoškolní aktivity prostřednictvím ministerstva školství, do kompetence krajů. Přislíbila také, že ještě do konce volebního období vznikne program přechodné „záchranné“ akce, jež by novým vlastníkům objektů FDM dala reálnou možnost je opravit.

Ministryně školství Petra Buzková (ČSSD) a její „stínový“ protějšek Waltr Bartoš (ODS)

V mnoha ohledech podobné názory zastává i ODS. Podle Waltra Bartoše by ale měl stát přesně definovat, co je v dané oblasti předmětem veřejného zájmu, a co tudíž hodlá podporovat. Velké organizace (Junák aj.) by měly být financovány ze Státního rozpočtu; financování drobnějších projektů by však svěřil krajům. Jeho stranický kolega Petr Bratský uvedl, že na vyřešení problému majetku FDM chybí 200 milionů korun. Zároveň vyzval „dědické“ dětské organizace, aby do května vytvořily seznam svých investičních priorit. Zmíněnou sumu totiž prý nebude možné uvolnit naráz, nýbrž postupně po dobu 5 až 6 let. Hlavním sálem také zazněl Bratského názor, že činovníci dětských organizací by se měli těšit legislativně ukotvenému

statutu blízkému se postavení „veřejného činitele“.

„Pokusíme se najít prostředky, aby dětská sdružení, která dostala tyto majetky (z FDM), je mohla účelně rekonstruovat a aby mohly být využívány k účelu, pro který byly převedeny,“ připojila se k předřečníkům Michaela Šojdřová.

Poslankyně Michaela Šojdřová (KDU-ČSL)

„A já o tom účelu vůbec nepochybuji, budou v nejlepších rukou,“ dodala. Pokud jde o osud dotací, poslankyně učinila gesto na podporu jejich stávajícího systému. Po letmém pročtení „Manifestu rozumného centralismu ve financování činnosti celorepublikových sdružení dětí a mládeže“, zpracovaného ČRDM, se k němu na místě přihlásila.

K alternativě v dotační politice se přihlásil naopak Martin Bursík – má za to, že po splnění určitých kritérií by měly mít neziskové organizace na dotače nárok, a nemusely by o ně tedy žádat. Vyslovil se také pro grantový systém s delším než ročním výhledem platby. Martin Bursík by oživil i myšlenku tzv. daňových asignací, které dávají lidem možnost nakládat s malým procentem svých daní dle jejich vlastního uvážení.

„Setkání mělo tentokrát předvolební ráz a umožnilo nám nejen nahlédnout do kuchyně politiků, co pro nás chystají, ale i konfrontovat jejich názory s reálnými potřebami dobrovolníků v mimoškolní výchově ze sdružení dětí a mládeže,“ zhodnotil diskusi předseda ČRDM Pavel Trantina. „Lze si jen přát, aby nezůstalo jen u slibů. ČRDM bude jejich počínání bedlivě sledovat a sliby jim připomínat.“

ČRDM – tisková zpráva
foto Radka Páleníková

Zástupci ČRDM jednali s hejtmany

Česká rada dětí a mládeže v současné době věnuje velkou pozornost diskusi o možné decentralizaci dotačních prostředků, která by znamenala obrovské problémy zejména pro celorepubliková sdružení dětí a mládeže. Proto jednáme s poslanci i vládními úředníky ve snaze osvětlit naše obavy a nesouhlas. Už o tom hovořila i tisková zpráva předsedy ČRDM Pavla Trantiny o návštěvě u premiéra Jiřího Paroubka.

V prvním lednovém týdnu absolvovali zástupci ČRDM návštěvy u tří hejtmánů, protože by to byli právě oni, na něž by decentralizované prostředky směřovaly. Vedoucí pracovní skupiny Stát Tomáš Novotný (Asociace TOM) se 1. ledna spolu se starostou Junáka Františkem Šmajclem setkal v Českých Budějovicích s jihočeským hejtmánem Janem Zahradníkem, o den později pak jednal s libereckým hejtmánem Petrem Skokanem.

Další z návštěv proběhla v Brně, kde prvního místopředsedu ČRDM Aleše Sedláčka a člena představenstva Josefa Výprachtického (Junák) v doprovodu Bedřicha Homoly z Ligy lesní moudrosti přijal Stanislav Juránek, hejtmán Jihomoravského kraje.

Zleva: Ing. Josef Výprachtický – Junák, člen představenstva ČRDM, Ing. Stanislav Juránek – hejtmán, Aleš Sedláček – Liga lesní moudrosti, 1. místopředseda ČRDM, Ing. Bedřich Homola – Liga lesní moudrosti

Aleš Sedláček o tom říká: „Hlavní téma bylo samozřejmě decentralizace prostředků. V následném přátelském rozhovoru jsme se bavili o Bambiriádě, která i v tomto roce nese v Jihomoravském kraji hejtmanskou záštitu. Překvapila nás i částka 35 milionů, kterou

má letos kraj ve svém rozpočtu na granty na opravy táborových základen. Jen pro porovnání, kdyby došlo přerozdělení neinvestičních prostředků na sdružení z MŠMT na kraje, přineslo by to JM kraji 17 milionů, investičních prostředků pak asi pouze 4 miliony. Pan hejtmán souhlasí s našimi požadavky a slíbil, že bude toto stanovisko prezentovat a hájit na zasedání hejtmánů, které bude ještě tento měsíc v Brně a on ho bude řídit.“

Aleš Sedláček

Předseda vlády přijal zástupce ČRDM

Předseda vlády Jiří Paroubek přijal, jako druhý český premiér po Vladimíru Špidlovi (2004), v úterý 3. 1. 2006 v dopoledních hodinách představitele České rady dětí a mládeže (ČRDM).

Předseda ČRDM Pavel Trantina a premiér Jiří Paroubek

Ti během čtyřicetiminutového jednání premiérovi představili činnost ČRDM a tisíců dobrovolníků v mimoškolní výchově dětí a mládeže v občanských sdruženích a zároveň poukázali na několik problémů, týkajících se společenské podpory dobrovolné výchovné práce a právních a finančních podmínek pro ni (především oproti počátku devadesátých let dnes jen poloviční dotace pro činnost a pokles jejich reálné hodnoty, málo prostředků na opravy mnohdy zdevastovaných objektů předaných sdružením od Fondu dětí a mládeže, nevýhodný zákon o dobrovolné službě, jenž sdružení nemohou využívat pro své dobrovolné vedoucí v členském poměru apod.).

Zástupci ČRDM představili premiérovi „Ekonomickou analýzu činnosti sdružení dětí a mládeže a jejich finanční podpory v letech 1993-2005“ a na jejím základě se společně věnovali diskusi o tomto tématu. „Za pozitivní pokládám, že pan premiér chápe nutnost finanční podpory sdružení ze

Z ČRDM

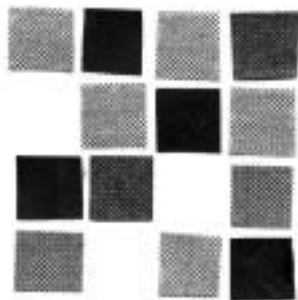
strany státu a hledal s námi cesty pro její zlepšení. Kromě možného navýšení dotací v dalších letech by mohlo jít i o zpřístupnění využívání strukturálních fondů EU pro neziskové organizace – tady se například vyjádřil vstřícně k přípravě operačního programu Vzdělávání v gesci MŠMT, na jehož přípravě bude ČRDM v průběhu roku 2006 spolupracovat“, zhodnotil tuto část jednání předseda ČRDM Pavel Trantina. „Shodli jsme se také, že v případě celostátních sdružení dětí a mládeže by nebylo vhodné decentralizovat prostředky na jednotlivé kraje, ale zachovat současný systém jejich rozdělování prostřednictvím MŠMT, aby nedošlo ke ztrátě podpory celostátních projektů nebo nerovnoměrnému rozdělení, rozmělnění či ztrátě na krajské úrovni,“ řekl předseda ČRDM. Podle slov premiéra by „celostátním sdružením v případě decentralizace chyběl na krajské úrovni partner“. Jiří Paroubek rovněž nabídl zástupcům ČRDM zprostředkování konzultací s dalšími politiky zodpovědnými za oblast mládeže.

Aleš Sedláček a Pavel Trantina u premiéra

Jiří Paroubek také obdržel pozvání k účasti na tradičním Setkání v Senátu, na němž se 17. ledna sejdou zástupci sdružení dětí a mládeže u kulatého stolu s experty politických stran v diskusi nad problematikou mimoškolní výchovy dětí a mladých lidí. Premiér zde bude vzhledem ke své zahraniční cestě zastoupen.

Tisková zpráva ČRDM, foto archiv

Rokršti

Občanské sdružení Rokršti Cheb – sdružení mládeže od 13 do 26 let a vedoucích, kteří pracující s touto mládeží v celkovém počtu 69 členů.

Aktivně začalo pracovat od 17. února 2003; rady členských organizací a spolků České rady dětí a mládeže rozšířilo v březnu 2005.

Sdružení tvoří mladí lidé, kteří si volný čas během roku samostatně

plánují podle svých možností a zájmů, dále se podílejí na organizaci akcí pro mladší děti a širokou veřejnost. Občanské sdružení Rokršti působí v Karlovarském kraji a je členem Krajské rady dětí a mládeže Karlovarska.

Hlavní aktivity:

- 1) Akce pro děti a veřejnost
- 2) Místní partnerství
- 3) Aktivity pro členy
- 4) Sportovní aktivity
- 5) Veřejné akce – akce na klíč
- 6) Výměnná spolupráce s příhraničními partnery
- 7) Vzdělávání

Akce pro děti a veřejnost

Pořádáme každoročně vlastní akce pro veřejnost, kde si nejen děti, ale i dospělí mohou zasoutěžit nebo vyzkoušet své znalosti. Podílíme se na hlavní organizaci Bambiriády v Karlovarském kraji.

Místní partnerství

Podílíme se na akcích ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Sova Cheb – pomáháme při přípravách např. Drakiády, Mikulášské nadílky, Maškarního balu pro děti, Dne dětí.

Dále spolupracujeme s místním Dětským domem – děti z něj zveřejníme na své akce.

Aktivity pro členy

Zaměřujeme se na sport, kulturu a turistiku, kde si mladí lidé

mezi sebou vyměňují zkušenosti a postřehy a společně navštěvují zajímavá místa nebo sportují. Akcemi se vytváří dobrý vztah mezi mladými a staršími členy. Dvakrát do roka pořádáme víkendové akce v Karlovarském kraji; připravujeme se na letní aktivitu – tábory.

V letošním roce jsme založili klub deskových her pro mládež.

Sportovní aktivity

Nejoblíbenější hrou mládeže je Ringo; v této netradiční hře pořádáme v Chebu turnaje.

Veřejné akce

V letošním roce jsme ve spolupráci s Městem Cheb a Policií ČR uskutečnili letní tábor pro sociálně znevýhodněnou mládež. V této spolupráci chceme i nadále pokračovat. Dále vypomáháme našimi staršími členy na letním táboře pro tělesně postižené, kde se starají o program a zajišťují pedagogický dozor.

Výměnná spolupráce s příhraničními partnery

Spolupracujeme s mladými lidmi v Německu; vzájemně si vyměňujeme na akcích zkušenosti, překonáváme jazykové bariéry.

Vzdělávání

Zúčastňujeme se školení pro mládež a vedoucí – jde o Celostátní velkou výměnu zkušeností, školení na projekty (např. Mládež, Interreg III.A.)

Petr Fiala, předseda o.s. Rokršti, foto archiv autora

Tři otázky pro Petra Fialu, předsedu o. s. Rokršti

Odkud se vůbec vzal ten podivně kostrbatý název vašeho sdružení? Zní tak trochu jako nějaký jazykolam...

Naše OS Rokršti bylo založeno v roce 2003 z vedoucích pracovníků, kteří měli dlouholetou zkušenost a stále se chtěli práci s dětmi věnovat a rozšiřovat své zkušenosti a předávat mladším. Od roku 1995 jsme pomáhali porádat tábory místnímu DDM Cheb. Každým rokem jsme jezdili stejná skupina vedoucích a stejné děti. Děti pomalu odrůstaly a stále chtěly s námi jezdit, už jako praktikanti.

V roce 2001 jsme uskutečnili tábor v krásných krávkolátských lesích v Čisté u Rakovníka. Název byl **Za záhadami krávkolátských rokrštů**. Tento tábor měl tak velký ohlas a jméno lesního mužika – domorodce, kterého děti po celou táborovou hru hledaly, plnily jeho tajné úkoly a hlavně ho chtěly vidět, zůstalo mezi vedoucími a dětmi hodně dlouho. Na přelomu let 2002/3, kdy jsme se chtěli osamostatnit a založit si vlastní sdružení pro mládež od 13 – 26 let, nemuseli jsme dlouho přemýšlet: Rokršt se stal našim lesním duchem, ochráncem při všech výpravách, akcích, táborech. Stále jsme mysleli na celou táborovou hru, na vymyšlený vlastní příběh, který se zdařil.

Od roku 2003 pořádáme vlastní akce pro tuto věkovou skupinu, dostali jsme se do podvědomí veřejnosti, hlavně turnaji v netradičním sportu ringo, který se koná dvakrát do roka v Chebu, zveze všechny neziskové organizace v Karlovarském kraji. Za dva roky od založení jsme uskutečnili tolik zajímavých akcí, o kterých si veřejnost dlouho vypráví a chce akce opakovat, což

je pro nás velká pocta. S mladými členy připravujeme programy, které chtějí plnit; největší úspěch mají víkendové akce, kde si předáváme zkušenosti. Učíme se neformální metodou různé hry, které uplatníme na letních táborech.

Letos jsme se poprvé přihlásili do výběrového řízení na letní aktivitu pro město Cheb, kde mládež pomocí starších členů sdružení uskutečnila týdenní tábor pro sociálně znevýhodněnou mládež.

Ústřední téma jednoho letního tábora jste si vypůjčili ze známého televizního seriálu M*A*S*H. Jak se dětskému osazenstvu „polní nemocnice“ tenhle nápad zamlouval?

V loňském roce jsme pro děti od 8 do 18 let uspořádali již podruhé celotáborovou hru M*A*S*H, která je u dětí stále aktuální. Využili jsme vhodných podmínek a prostředí pro tuto hru v krásném šumavském kraji v Plichčicích u Závlekova, patnáct kilometrů od Klatov a patnáct od Horažďovic. Příprava na tuto hru byla pro všechny velice náročná; všichni se vžili do programu, využili námětu z televizního seriálu M*A*S*H a vedoucí převzali i jejich jména. Na táboře nechyběl Klinger, Radar, Hulihenová, a další...

Na začátku hry, před odjezdem, obdržely děti povolávací rozkaz a na prvním táborovém nástu-

pu jim byla slavnostně předána i vojenská knížka. Děti byly ubytovány ve stanech s podsadou, uprostřed tábora byla ošetřovna a na táboře jsme měli i vlastní džíp. Každý den měly děti vojenské rozcvičky. Na každý den byl připraven program s vojenskou tematikou – střelby, přežití v přírodě – uvařit si jídlo v terénu, orientace v prostoru, výcvik na lodích, hlavně zdravotěda se musela stále procvičovat. O víkendu nás obsadili nepřátelé a jako zástavu si vzali náš vojenský vůz, který získali vojáci zpátky po splnění náročných úkolů v terénu. Velkým zážitkem byla noční hra, kde dostali zprávu o nepříteli a museli se na něj dostatečně připravit, vybudovat přibytky kolem tábora, určit hlídky, signační znaky.

Jaké jsou vaše zkušenosti s příhraniční spoluprací s německou mládeží – kterou společnou akci pokládáte za zatím nejzdařilejší?

Naše mládež využívá kontaktu s kamarády z příhraničí. Máme dlouholetou spolupráci. Tito mladí lidé jezdili již jako děti od DDM Cheb na výměnné akce s Hohenbergem (ekologickým centrem), kde překonávaly hlavně jazykovou bariéru a navzájem si předávaly neformální hrou zkušenosti a poznávaly zvyky a tradice obou zemí v příhraničí.

Nejvíce se shodneme na sportovních aktivitách, vzájemně jsme uspořádali závody ve skate jak v Marktredwitz, tak v Chebu.

Dále naše sdružení vysílá zástupce na různá setkání mladých lidí v příhraničí, v letošním roce bylo šest zástupců v Selbu. V létě jsme pořádali ve spolupráci s německou mládeží týdenní vodácký tábor na řece Ohří.

-maj-
foto archiv sdružení

Regiontour pamatoval také na děti

Mezinárodní veletrhy zaměřené na průmysl cestovního ruchu Regiontour 2006 a GO! již tradičně uvítaly ve druhém lednovém týdnu v Brně zástupy lidí. Profesionálové i laici, mladí i ti starší, jedno-

**duše všichni zájemci o cestování si mohli za branami Výstaviště přijít na své. Prezentační stánky vyhlášených letovisek i méně známých regionů se pyšnily svými lahůdkami – od těch cestovatelských až po kulinářské... A rodinám s dětmi, které zavítaly do pavilonu V, připravila Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) také svoji „specialitu“ – totiž nabídku možností toho, kde a jak mohou jejich ratoles-
ti trávit volný čas.**

Samostatná dětská organizace Vlčata Rabštejnská Lhota, Zeměpisná společnost Morava, Liga lesní moudrosti, Sdružení Roztoč, Lače Čhave... Tyto a mnohé další názvy členských sdružení Rady (nyní je jich celkem 97) si mohli návštěvníci přečíst na propagačních letáčcích rozdáváných ve stánku ČRDM. Projekce na plátně v pozadí je zase seznamovala s Bambiriádou – každoroční celostátní přehlídkou činností sdružení zabývajících se mimoškolní výchovou mládeže. A kdo se chtěl dozvědět trochu víc, tomu byl k dispozici ještě ochotný „personál“ výstavních stánků – jak z kanceláře ČRDM, tak i některých dětských organizací.

Na samostatném představení svých aktivit si dalo záležet kromě jiných Hnutí Brontosaurus, ať už

šlo o propagaci dobrovolnických víkendových akcí na ochranu přírody, nebo přírodovědných dětských oddílů. „Návštěvníci se u nás nejvíce zajímají o domácí ekologii, o třídění odpadu, potom třeba o přikrmování ptactva v zimě, výrobu ptačích budek a podobně,“ nechal se slyšet Dalimil Toman z Hnutí Brontosaurus. Stánek INEX-SDA (Sdružení dobrovolných aktivit) měl na starosti dlouholetý dobrovolník INEXu v Kosteleckých Horkách Milan, který kolemjdoucím nabízel mj. bylinné čaje z horeckých luk. Na stánku se představovalo také regionální centrum INEXu Tvarožná Lhota z Bílých Karpat. Podle Milana jde vlastně o skanzen se salaši; je tam i rozhledna, cyklostezky, pořádají se tam různé aktivity pro děti včetně letních táborů. „Dále tu máme fair-tradeové věci, které jsou stoprocentně biologické, původem výroby z Afriky anebo z Indie. Všechno jsou to výrobky vedené spravedlivým obchodem, takže z peněz, které se za ně zaplatí, nebohatnou žádné třetí osoby,“ vysvětloval Milan. „Lidé tam z nich mohou žít, žít své děti, a posílat je do škol,“ doplnil svůj výklad.

Pionýři opřeli prezentaci svého sdružení o kampaň *Opravdu dobrý tábor*, s níž přišli loni na jaře. Pro děti měli na Regiontoure připravenou model tábora, který v sobě skrýval zhruba desítku chyb. „Nejzákladnějšími chybami jsou tady asi ohniště příliš blízko stanu nebo odpadní jáma vedle studánky; vedoucí jsou také hned vedle sebe, a ne rozmístěni mezi

stany tábora,“ ukazovala Hana Roubíková prohešky na maketě. Dětem podle ní stačilo najít tři, aby dostaly malou odměnu.

Členové Sdružení přátel Jaroslava Foglara (SPJF) se rozhodli vystavit své propagační kartičky, kreslené pohlednice a časopis pro mládež *Bobří stopou*, který vydává. „Sdružení se stará o to, aby mládež měla dobře organizovaný volný čas; druhá část jeho činnosti je spíš pro pamětníky,“ poznamenal k prezentaci foglarovského spolku Vojtěch Hanuš. Největšímu zájmu se podle jeho slov těšily pohlednice – a jak by také ne, když autory působivých výjevů s dobrodružnou tematikou byli takoví kreslíři jako Jiří Grbavčič, Libor Balák, Marko Čermák, Jiří Petráček či Pavel Čech.

Návštěvníci Regiontoure se měli možnost také seznámit s programem 8. *středoevropského skautského jamboree Orbis 2006*, pobavit se nad kresleným humorem Jana Honzy Lušovského v expozici chrudimského sdružení *Altus* nebo se nechat přesvědčit členkami *Asociace malých debutujících ČR*, že dovedou rozstříhat papírek o velikosti pohlednice tak, že se jí pak dokáže provléknout dospělý...

Za možnost prezentace svých aktivit na prestižním mezinárodním fóru zaměřeném na cestování vděčí ČRDM pořadatelským Veletrhům Brno, a.s. a Pavlu Hofrichterovi s jeho studiem Rain, jimž se na tomto místě sluší poděkovat. Asi by se dalo jen velmi obtížně zjistit, jaký měřitelný přínos brněnské angažmá pro Radu a její členská sdružení vlastně má. Pokud se ale k toku informací do povědomí veřejnosti přidá i pramínek z letošní expozice ČRDM na Výstavišti, pak jistě nějaký ano.

Jiří Majer, foto autor

Pokud by se malá místní sdružení zaměřená na mimoškolní výchovu nejmladší generace chtěla někdy v budoucnu stát součástí širokého proudu reprezentovaného Českou radou dětí a mládeže (ČRDM), mohla by tak učinit prostřednictvím některé z krajských rad. Ovšem za předpokladu, že splní určitá kritéria, a že „jejich“ rada zároveň sehraje klíčovou úlohu v koordinaci těchto spolků – a vyhoví závazným pravidlům, přes která v ČRDM „nepojede vlak“. Aby mohl jet, musejí se nejprve položit koleje. A aby se mohly položit, musí panovat shoda, kterým směrem. A právě o tom jednali zástupci většiny krajských rad dětí a mládeže 13. ledna 2006 na setkání v Brně s předsedou ČRDM Pavlem Trantinou.

Nad rébusem mládežnických rad

Je to jeden z možných scénářů, a navíc dlouhodobá záležitost, která může trvat i několik let a souvisí i se stabilitou krajských rad jako takových,“ shrnul Pavel Trantina diskusi, která se rozvinula na téma struktury a kvality členské základny. Jde nejen o vztah národní, potažmo krajské mládežnické rady ke spolkům s lokální působností, ale také například o její postoj k politicky profilovaným uskupením mládeže, ke sportovním spolkům a organizacím, domům dětí a mládeže či dětským a studentským parlamentům.

Za principiálně nepřijatelné označil Pavel Trantina členství v ČRDM jakékoli organizace s antidemokratickými rysy stínovanými rasovou, třídní, náboženskou nebo jinou nenávisť. Ukázalo se, že stanovy některých krajských rad se takové hypotetické nebezpečí pokoušely již v minulosti předvídat. „V našem kraji to máme ošetřené, protože podle stanov se členem jiho-moravské rady nemůže stát žádná organizace nebo občanské sdružení, které má vazbu na politickou stranu nebo politické hnutí,“ prohlásil kupříkladu její zástupce Jan Hochmann.

Jisté rozpaky provázely debatu o postoji k členství sportovních spolků, zvláště těch místních se zaměřením na okrajové sportovní aktivity. „Pořád máme na území kraje několik mladých sportovních organizací, ke kterým se ty velké nechťejí – a nebudou se nikdy – hlásit. Zůstávají v podstatě bezprizorní,“ upozornil na situaci ve svém regionu Pavel Zbořil (Spektrum Zlín). Vladimír Kubát (RADAMBUK) zase nabízel jako možné kritérium pohled na sportovní spolky optikou jejich členství ve Všesportovním ko-

legiu. O nerovnosti v přístupu veřejné správy vůči „sportovcům“ a dětským oddílům se nahlas zmínil třeba Martin Paclík (kraj Vysočina), ale z přítomných o ní nepochyboval nejspíš vůbec nikdo. A dětské parlamenty? Podle mínění mnohých by jejich členství nebylo na škodu – ba naopak, mohly by prý pomoci zvýšit jejich případným „střechám“ kredit.

S osobitým nápadem, jak vyřešit rébus „ČRDM a krajské rady“ přišel na závěr jednání Mojmir Nováček (RADAMOK): Což kdyby ČRDM vyhlásila konkurz na statut své „krajské komory“, čili regionální střešní organizace sdružení dětí a mládeže? Do konkurzu by se mohly přihlásit jak stávající krajské rady, tak i jednotlivá sdružení s ambicí takovou katalyzační úlohu sehrát (např. chrudimský Altus v Pardubickém kraji).

Debata se vedla i o dalších tématech, jako je možnost využívání evropských fondů, profesionalizace krajských rad či decentralizace dotací (ČRDM je zásadně proti, vydává nyní k této problematice „Manifest rozumného centralismu ve financování činnosti celorepublikových sdružení dětí a mládeže“). I když argumenty většinou hovořily ve prospěch současného centrálního systému dotací, zazněly i hlasy pro převod prostředků na financování místních sdružení na „kraje“ – ovšem

jen tehdy, budou-li striktně účelově vázány a s jasnými pravidly pro zacházení s nimi...

Schůzka v salonku číslo 17 pavilonu E veletržního Business-centra nebyla svého druhu první, a jistě ne ani poslední. Navázala jednak na loňské lednové setkání zástupců krajských rad s šéfem ČRDM v Brně, a jednak na listopadové rokování v Třebíči. Proč to trvá tak dlouho?, napadne možná někoho. Odpověď je třeba hledat v nedávné historii dětských a mládežnických organizací u nás, respektive tu více, tu méně zdařilých pokusů o jejich zastřešení.

Výsledek je, jaký je: v současné době nemají své dětské a mládežnické rady tři kraje (Praha, Pardubice a Olomouc). Stávající krajské rady až na tři (JmRDM, RADAMOK, RADAMBUK) nejsou zatím členy ČRDM a jejich svébytný vývoj, nynější stav i prestiž u veřejné správy navíc vykazují značné rozdíly. A aby toho nebylo málo, eventuální „přesun“ malých sdružení pod křídla krajských rad je pouze jedním z možných scénářů, o němž se má diskutovat v souvislosti s novou strategií ČRDM.

Má tedy v dané situaci vůbec cenu snažit se o hledání kompromisu přijatelného pro všechny, či alespoň pro většinu? Deset lidí pečujících o rozvoj dětských sdružení ve svém kraji odpovědělo už tím, že si udělalo na cestu do brněnského Výstaviště čas. I když dobře vědí, že ten se tu neměří stopkami, ale v nejlepší případě trhacími listy nástěnného kalendáře.

Jiří Majer, foto autor

Sněm Asociace TOM ve Svitavách

Klidný, věcný, organizačně bezvadně zajištěný, plný filmů a podnětů k činnosti pro oddíly... takový byl 9. sněm Asociace TOM České republiky, který se o víkend 20. – 22. ledna konal ve Svitavách.

Více než dvě stovky delegátů z celé republiky si odvezly jistě zejména pocit, že sněm svitavští Zálesáci Davida Šimka zvládli zrovna bezvadně. Přepestrý páteční večer (delegáti mohli hrát hry s Ivo Skočkem a Jirkou Chourem, soutěžit v horolezení na stěně nebo v bowlingu, sledovat film *Schindlerův seznam* o nejslavnějším svitavském rodákovi, nebo se třeba procházet po krásném svitavském náměstí.

Vlastní sobotní jednání pozdravil starosta Svitav, zástupci ministerstva školství Eva Hampejsová a Slávka Vacková, skautský vicestarosta dr. Jiří Navrátil, šéf Folklorního sdružení Zdeněk Pšenic a náčelník LLM a místopředseda ČRDM Aleš Sedláček.

Že v úvodu i během sněmu vystoupil předseda KČT ing. Jan Havelka, bylo samozřejmé.

O moderování sněmu se dělili Tomáš Novotný a Jiří Homolka.

Celý sněm sledoval redakční tým Turisty, během sněmu nás navštívily noviny i místní televize a rozhlas. Během celého sněmovního dne se diskutovalo o všem, co se oddílům daří a co ne, o zahraničních cestách a o tom, jak je uspořádat pestré a levně, o vztahu s KČT či problémech tam, kde oblasti od tomíků, kteří už poplatky platí na své ústředí, požadují další peníze. Delegáti zhlédli několik dataprojekcí, zejména výtečný film *Zlatých Šípů Chalupáři*, ve kterém chalupářské zlo soutěžilo s nekonečným dobrem, totiž oddíl Smrtihlav s oddílem Naděje. Kdo vyhrál a komu jsme celí napjatí a zpocení fandili, je asi jasné...! Jirka Chour zase ve svém filmečku dupal, co všechno vidí a cítí *Ve verk v lese* a jak se s tím porve...

Zazněla rekapitulace minulých dvou let, stručná zpráva revizní komise i pozvánka na parník Tyrš a vlak Velký Bejček, obě v rámci oslav patnáctin asociace.

O chystaném setkání Eurorando hovořil Jan Havelka, stejně jako o tom, jaké mohou být vztahy s KČT a jak k tomu, aby byly dobré a korektní i nadále, může přispět nové vedení klubu po jarní konferenci.

Ze sněmu si odvezly dvě dlouholeté členky hnutí nejvyšší spolkové vyznamenání, Stříbrný hořec. Řadu těch, kterým je vedení spolku udělilo, rozšířily v lednu 2006 Libuše Valentová a Marie Bařinová. Líbu znají snad všichni vedoucí jako dlouholetou předsedkyni někdejší rady mládeže, neúnavnou a smírný kompromis hledající ženu s nepopíratelnou zásluhou o hnutí TOM. Maruška Bařinová patří mezi nestorky sdružení a její činnost velmi přesahuje rámec

frýdlantských Divočáků. Byl jsem rád, že jsem mohl vyhlásit ještě dvě zprávy určené účastníkům sněmu. **Vedení spolku se rozhodlo navrhnout Jana Havelku prezidentu republiky jménem Asociace TOM na vysoké státní vyznamenání.** Tento návrh má podporu několika členů Poslanecké sněmovny PČR a věříme, že ho drtivě podpoří i ústřední výbor KČT. Druhá zpráva se týkala peněz. Zdá se, že projekt zpracovaný v rámci příhraničního programu Interreg a podaný jako pokus obnovit generálně základnu Sloup v Čechách, uspěl. Tvůrci projektu, totiž Vítek Madron, Tomáš Novotný s přispěním Petra Balcera, dokázali (pokud bude dobrá zpráva potvrzena ještě písemně příslušnou agenturou regionálních zdrojů) rozjet investiční akci v hodnotě cca 10 milionů korun, samozřejmě právě s drtivou podporou evropských prostředků). I tento fakt přijali účastníci sněmu s uspokojením.

Ing. Jan Havelka a Jana Dvořáková, vedoucí TOM 4315 Zálesáci Ostrava-Hrabůvka, která se podílí ve svém oddíle na integraci zdravotně postižených dětí

Zdeněk Šmída, člen týmu, který na ústředí připravil republikovou soutěž „Jedenadvacítka“, ji představil auditoriu. Věřme, že spolkové dění o kousek víc „nakopne“ a že nultý, na sněmu vyhlášený ročník, bude zajímavý, inspirativní a úspěšný. Samostatnou kapitolou letošního sněmu je vlídnost, ochota a dobrá komunikativnost svitavské party pořadatelů. Zálesáci, tomíci slavící letos patnáct let, mohou být pyšní na dobře zvládnutou organizaci, vlastní sehranost a vlídnost, která se projevovala na každém kroku. Nedělní tečkou za sněmem byly výlety, ať už kolem města, nebo k prameni řeky Svitavy, případně výprava běžkařská.

Myslím, že pocit dobře a užitečně prožitého víkendu si neodvážím ze Svitav jen já.

*Tomáš Novotný
foto archiv TOM*

ze sdružení

Česká tábornická unie rozjíždí expres Porta

Jako děti jsme při víkendových jízdách „Posázavským pacifikem“ nábožně poslouchali vlakové hudební

produkce trampiků. V paměti se ukládaly první trampské melodie a písničky zpeřené disharmonickými tóny vrzajících hytláků a houkáním dýchavičného parostroje, ať už toho, co hobloval koleje na železničním náspu nad Vltavou nebo toho, co svými pleskajícími kolesy krájel vodu hned vedle na řece. Děšť jisker supících mašinek vonících oblaky uhelného čmoudu posléze vystřídal smrad spálené nafty ze řvoucích ruských „sergejů“ a dřevěné hytláky nahradily populární patráky. Trampské písničky se dostaly do klatby doby, dnešní generaci stále obtížněji pochopitelné „socialistické normalizace“. Stále však žily na vandrech, v lesích, u ohňů, ve vlacích, ale i v hospůdkách, a všude přinášely radost, pocit svobody a volnosti.

Mnozí z těch kluků a holek, rozdávajících své písničky v lokálkách celého Československu, chytli vítr doby šedesátých a sedmdesátých let minulého století, aby své umění vycizelovali a přestoupili do vyšší třídy jiného vlaku. Toho, který je vezl na Portu, na tehdy nový, mladý festival. A jen pár desítek z nich pak smělo každoročně naskočit do ústeckého a posléze plzeňského expresu, a jen několik dosáhlo konečně stanice festivalového finále, ve které se rozdávaly keramické trofeje – Porty, na paměť jejich spanilé jízdy.

Tak tomu bylo tehdy a je tomu tak i nyní. Letos se první vláček Porty na již čtyřicátý ročník rozjede v Příbrami 4. února. Jmenuje se po hornicku „Huntík“.

Po Příbrami vláček naloží v Zaječově 18. února i postupující

z druhého podbrdského předkola a dojede přesně o čtyři týdny později do oblastního finále v Komárově. 4. března nastoupí Severomoraváci v Bludově u Šumperka a muzikanti z Vysočiny najdou svoji stanici v Rantířově u Jihlavy. Ve dnech 6. – 8. března též začnou svážet ze všech pražských nádraží, kde cestujících bude jako vždy mnoho, 18. března se rozjede vlak ze severočeských Vratislavic. A 4. a 26. března se vydají na cestu Jihomoraváci ve Vyškově a Břeclavi. Západočeské portovní lokálky odjedou do svého oblastního finále nejprve z Plzně 28. a 29. března a poté z Aše 7. dubna. Těž další dubnový jízdní řád je nabitý k prasknutí. Hned 1. dubna odjedou finalisté z východočeského Kostelce nad Orlicí, 8. dubna se přidají z Polabí a od Sázavy Středočeši v Kolíně a 20. dubna vydá své finálové cestující Praha. Den poté se vláček na dva dny zastaví ve Strakoncích, aby do Ústí naložil Jihočechy. Dne 22. dubna rovněž do oblastního finále zamíří Porta ve Vyškově na jižní Moravě a v západočeské Březové u Sokolova. Jeden z nejnovějších rychlovlaků vyrazí 6. května od Slezského hradu v Ostravě. Novinkou v jízdním řádu Porty je česko-slovenské přeshraniční kolo v oblasti Záhorí a Moravského Slovácka. Koná se 13. května ve slovenské Skalici.

Slovensko má ale svůj samostatný jízdní řád. Čtyři krajská kola – z Bratislavy, Partizánského, Ružomberoku a Košic – naplní mezinárodní expres do Ústí nad Labem, v němž povevou čtyři ka-

pely. Sestava finále bude kompletní. Bude se psát datum 9. června 2006 a na ústecké cílové stanici jménem Porta bude pěkně rušno. Začne čtyřicáté finále Porty!

Nejprve se všichni cestující z oblastních kol utkají v semifinále o poslední nejdůležitější místenku – do dvanáctičlenného

finále celého ročníku o víkendu 23. – 25. června. Porta 2006 pozná své laureáty! A pak z noblesních vozů prvních tříd začnou vystupovat hvězdy! Letos jich bude opravdu hodně! Ve dvou hlavních koncertech vystoupí Druhá tráva s Robertem Křesťanem, Čechomor, Hop trop, Pacifik, Miki Ryvola, Kapitán Kid, Jitka Vrbová, Cop, Paběrky s Marko Čermákem a další. Jen hosté nejzářivější nepřijedou do Ústí vlakem, přes oceán totiž koleje nevedou. Z USA přiletí čtyřicáté vyvrcholení nejstaršího festivalu písní romantických tuláků ozdobit dvě celebrity: Waldemar Matuška, jehož doprovodí K.T.O., a legendární zpěvák a herec Kris Kristoferson!

A co vám vzkazují mašinfirové toho muzikantského expresu, či chcete-li pořadatelé kolosu jménem Porta, kamarádi z České tábornické unie? **Přijďte si poslechnout, neprohloupíte!**

Petr „Lochness“ Krivohlávek,
náčelník ČTU
Foto archiv ČTU

Další informace na
<http://porta.tabornici.cz>

Oslavme Den Země s ALKEM!

AL-KO aneb Alobalová KOule

Někteří lidé tvrdí, že ALKO musí mít nutně něco společného s alkoholem. Není to pravda, v našem podání to není ani firma vyrábějící sekačky, či podobné nářadí. ALKO je soutěž a její název je zkratkou ze slov Alobalová KOule. Kolem té se totiž ona soutěž točí, tedy ne doslova.

Před rokem 1989 se vedení dětského oddílu Durawell zamýšlelo, jak podnitit děti k do té doby opomíjenému sběru hliníkových folií a jejich následné recyklaci. Z toho vznikla myšlenka ALKA – hliníkové fólie družiny sbírají celý rok a páchují je do „viceměně“ koule. S tou pak mezi sebou jednou za rok, na jaře na Den Země, soutěží v různých disciplínách. Po roce 1989 se však Durawell rozpadl a zanedlouho se myšlenky ALKA chopili pardubičtí členové organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR. V roce 1995 proběhl první ročník a od té doby se pravidelně na Kunětické hoře v dubnu schází několik set soutěžících. Nutno říci, že jejich počet stále stoupá, a stejně tak stoupá i množství sebraného hliníku.

Letos se uskuteční již 11. ročník. Pokud ani vám není osud neuvěřitelného množství hliníku, které se ročně „ztratí“ v podobě folií, lhostejný, začněte je sbírat, utvořte ze sebraných folií kouli a přijďte 21. dubna do Pardubic na ALKO 2006.

Přihlášky posílejte do 1. března 2006!

Možná je to trochu zavádějící název pro akci – ALKO – alobalová koule. Ale právě kolem ní se „skoro vše točí“. Celý rok sbíráme separovaný alobal, abychom jej pak mohli zabalit do koule. S ní tým – jako jeden muž (žena) – soutěžíme na různých disciplínách a měříme své síly s více než 400 kamarády ze všech koutů republiky.

Účastníci:

- * tým má 5 – 7 členů
- * v týmu mohou být i členové z různých kategorií
- * tým se zařadí podle převládající kategorie

Predběžně:

- * startovné 20 Kč/osobu
- * nocleh 25 Kč/osobu/noc
- * autobus na Kuňku (i zpět) 5 Kč/osobu/1 cesta

Přihlášeným týmům pošleme detailní informace s časovým harmonogramem víkendu.

Přesné podmínky se dočtete v informačním letáku: <http://www.alko.wz.cz/download/alko2006.pdf>

Podmínky pro sběr hliníku

Co sbírat: hliníková víčka od jogurtů, termixů, obaly od čokolády, čokoládových figurek a bonbónů, folie ze sýrů bez papírové nálepky, prázdné hliníkové krabičky od krémů, hliníkové misky od potravin, nádobí, příbory, alobal – hliníkovou fólii.

Jak sbírat: hliník musí být čistě umytý, zbaven, papíru a zbytku potravin.

Co nesbírat: hliníkovou fólii podlepenou papírem – papír je nutno oddělit, hliník nesmí obsahovat železné díly, ani řádné další komponenty jako např. umělé hmoty.

Podmínky pro výrobu koule

Alobalová koule musí obsahovat pouze recyklovatelný odpad z hliníku. Zpevnit ji můžete reznou nití. V žádném případě ne lepicí páskou! Postup při výrobě např.: jednotlivé hliníkové fólie spojíme přehýbáním do pásů a vzniklé pásy nabalujeme na kouli. Soutěžit budete s koulí, jejíž hmotnost se bude nejvíce blížit 5 kg. Celková hmotnost nasbíraného hliníku bude posuzována mezi týmy – oddíly či RS kmeny.

Richard Capalini - Fikeis

Kdo chce umět německy...

...dá si hlavu pod necky, pokřikují na sebe občas žertem děti. Ale tentokrát se budou nejspíš aplikovat podstatně jiné výukové metody. Německá organizace IJAB pořádá jazykový kurz německého jazyka v jazykovém institutu Tübingen. Podmínkou je nulová znalost němčiny, aktivní práce s mládeží a minimální věk 18 let!

IJAB (Internationaler Jugendaustausch und Besucherdienst) nabízí pro 2 zájemce z České republiky velmi kvalitní kurz němčiny pro začátečníky, výběr účastníků provede MŠMT ČR ve spolupráci s Tandemem Plzeň. Ubytování, stravování, pojištění a kurzovné převezme německá strana, cestovné si hradí účastníci sami nebo je převezme vysílající organizace.

Kurz se koná ve dnech **22. dubna – 20. května 2006**.

Předpokladem účasti je aktivní práce s mládeží, ať na dobrovolné či profesionální bázi (nejlépe v konkrétním občanském sdružení), nulová znalost německého jazyka (zájemci, kteří již německy umějí, se nemohou účastnit) a zároveň alespoň průměrná znalost jazyka anglického.

Kurzu se účastní také několik účastníků z Velké Británie, Itálie, Kazachstánu, Rumunska, Ruska, Slovenska, Španělska, Turecka a z Ukrajiny.

Termín pro zaslání přihlášek na adresu Tandemu Plzeň je **15. březen 2006**.

Pozvánku, informace a přihlášku najdete na stránkách Tandemu: <http://tandem.adam.cz>.

Eva Tomková

Úrazové pojištění poskytované pojišťovnou Generali

Uplynulý rok 2005 byl z hlediska vzájemné spolupráce ČRDM a pojišťovny Generali významný tím, že oproti předchozím rokům došlo k určitým změnám v pojistné smlouvě a v poskytované pojistné ochraně.

V první řadě došlo k posunutí dne, od kterého se vyplácí denní odškodné za dobu nezbytného léčení úrazu. Za úrazy, ke kterým došlo v roce 2005, se tak vyplácí pojistné plnění dětem již od 1. dne léčení (dříve od 8. dne), dospělým od 29. dne (dříve od 22. dne).

Došlo tak ke zkvalitnění pojistné ochrany u dětí, kterým je smlouva určena především a které tvoří převážnou většinu

nu všech osob zahrnutých do smlouvy.

Jak se tato změna projevila v průběhu roku?

Průměrná částka vyplácená ze jeden úraz se zvýšila o 15 % a dosáhla hodnoty téměř 5 tisíc Kč. Podíl dětí na všech hlášených úrazech se ještě zvýšil a dosáhl 84 %.

Stejně jako v minulých letech se potvrdilo, že k největšímu počtu úrazů dochází v létě, zejména v měsíci červenci. Svůj podíl na tom mají zřejmě tábory, které jsou v tento čas hojně pořádány.

Stejně jako v minulosti patří k nejčastějším úrazům poranění horních a dolních končetin.

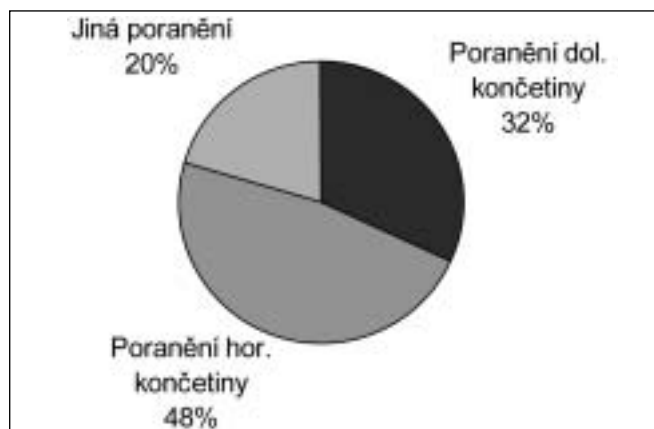
Nejčastěji je pojistné plnění

náš partner

vypláceno z denního odškodného za dobu nezbytného léčení, bohužel však zhruba 6 % úrazů zanechává trvalé následky.

Zbývá jen dodat, že i pro rok 2006 zůstává pojistná ochrana vyplývající ze smlouvy beze změn (viz tabulka).

Nejčastější typy úrazů – poranění v roce 2005

DĚTI	
Denní odškodné od 1. dne, karence 7 dní	150 Kč
Trvalé následky úrazu – progresivní plnění	200 000 Kč
Smrt úrazem	100 000 Kč
DOSPĚLÍ	
Denní odškodné od 29. dne	100 Kč
Trvalé následky úrazu – progresivní plnění	100 000 Kč
Smrt úrazem – dospělí	100 000 Kč

Poznámka: Tzv. paušální částky vyplácené za určité úrazy (ztráta zubu, jizvy, přetržení Achillovy šlachy a zlomeniny) jsou rovněž zahrnuty beze změn.

Spolupráce České rady dětí a mládeže s pojišťovnou Generali trvá již řadu let.

Je zřejmá na všech akcích, kde ČRDM představuje veřejnosti svoji činnost. Tento snímek byl kupříkladu pořízen na sklonku uplynulého roku v Třebíči, kam se na akci nazvanou „Celostátní velká výměna zkušeností“ sjelo přes 1300 lidí, kteří se ve svém volném čase věnují mimoškolní výchově nejmladší generace.

Informace o tom, co všechno Generali klientům nabízí, se můžete dozvědět na internetové stránce www.generali.cz nebo na telefonní Zelené lince **800 150 155**.

„Velmi si vážím dobrovolníků, kteří se na úkor svého volného času, převážně zdarma, často na své náklady a se zodpovědností zúčastňují akcí, připravují program, mnohdy nahrazují i roli rodičů, školy. A to třeba i na úkor své rodiny. A tady si myslím, že bychom měli najít cestu či formy, prostředky k poděkování, ale i ocenění.

Finance nebo legislativu nevyjímaje,“ říká v rozhovoru pro časopis Archa, nazvaném **Činnost dětských sdružení není doceněna**, sociálnědemokratický poslanec Josef Smýkal.

Česká republika se – stejně jako dalších 190 států – zavázala splnit do roku 2015 tzv. Rozvojové cíle tisíciletí. Těch základních je osm, přičemž prvních sedm je zaměřeno na zlepšení životních podmínek obyvatel nejhudších států.

Na problémy rozvojového světa a také na skutečnost, že k jejich řešení může přispět prakticky každý, včetně politiků, kteří v rámci rozvojových cílů přijali určité závazky, se snaží upozornit kampaň nazvaná **Česko proti chudobě**. Vede ji kolice více než dvou desítek nevládních organizací, a to včetně INEX-SDA, členského sdružení ČRD M.

Slova uznání a díky za užitečnou práci i přísliby podpory. To všechno mohli slyšet zástupci členských sdružení České rady dětí a mládeže (ČRD M) při výročním **Setkání v Senátu** z úst pěti politiků,

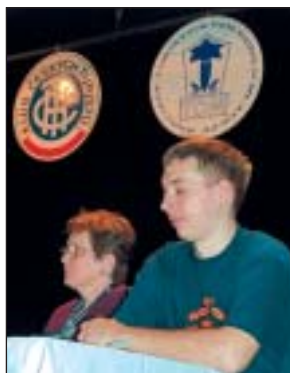
kterí se jeho zahájení – a bylo to vůbec poprvé – zúčastnili. Smyslem jejich vystoupení bylo přiblížit zhruba pěti desítkám přítomných, kteří vedou různé dětské a mládežnické spolky, záměry svých stran v oblasti, která se jejich práce dotýká. Jedním z politiků, kteří se 17. ledna 2006 v hlavním jednacím sále Valdštejnského paláce ujali slova, byl i předseda opoziční Strany Zelených Martin Bursík (na snímku).

Hooka jsme našli – nebo on nás... Míněn je pocho-pitelně pirátský kapitán Hook (na snímku ho jistě není těžké poznat), který se stal vděčnou inspirací pro jeden z táborů chebského občanského sdružení **Rokršti**. Členské rady České rady dětí a mládeže rozšířilo loni v březnu, jak se můžete dočíst v jeho medailónku uvnitř čísla. A také to, proč si dalo právě tenhle krkolomný název, kde se v jedné z jeho celotáborových her vzali Klinger, Radar a Hulihenová, že se podílí na organizování Bambiriády v Karlovarském kraji i to, jak příhraniční **Rokršti** spolupracují s německou mládeží.

Malá sdružení zaměřená na mimoškolní výchovu dětí by se mohla někdy v budoucnu stát členem ČRD M prostřednictvím příslušné krajské rady mládeže.

Ovšem jen za určitých okolností. V půli ledna v Brně o tom jednali představitelé těchto krajských rad s šéfem ČRD M Pavlem Trantínou. Podle něj jde jen o jeden z možných scénářů dalšího vývoje v této oblasti – a navíc dlouhodobou záležitost, která může trvat i několik let. Účastníci brněnské schůzky si nicméně **nad řebusem mládežnických rad** ujasňovali jejich vztah ke spolkům s lokální působností, postoj k politicky profilovaným uskupením mládeže, ke sportovním spolkům a organizacím, domům dětí a mládeže či dětským a studentským parlamentům.

Klidný, věcný, organizačně bezvadně zajištěný, plný filmů a podnětů k činnosti pro oddíly... Takový byl **9. sněm Asociace TOM ve Svitavách**, na který se o víkend 20. – 22. ledna sjelo přes dvě stě delegátů ze všech koutů České republiky.

Program nebyl jen pracovní, a tak si mohli mj. zahrát různé hry, zasoutěžit si ve ztékání lezecké stěny, pobavit se při bowlingu

nebo zhlédnout film Schindlerův seznam o nejslavnějším svitavském rodákovi.